MAGAZIN sportiv

SP

Din tinerețea „bătrînelor" Jocuri Olimpice

La vechii greci OLIMPIADA nu însemna desfășurarea propriu-zisă a Jocurilor Olimpice, așa cum înțelegem noi astăzi, ci intervalul de 4 ani dintre aceste jocuri, care foarte exact dura 1.456 de zile, 10 ore și 47 de minute. Potrivit acestui înțeles dat Olimpiadei, noi ne-am afla acum în ultima lună a Olimpiadei de la Melbourne.

★

In timp de 1.172 de ani, la vechii greci s-au desfășurat cu regularitate 293 de ediții ale Jocurilor Olimpice, adică din anul 776 î.e.n., de cînd au început să fie numărate și pînă în anul 397 e.n., cînd au fost interzise printr-un edict al împăratului Teodosiu.

★

Vechii greci țineau socoteala evenimentelor istorice, după calendarul Olimpiadelor. De exemplu, despre cunoscuta luptă de la Termophile ei spuneau că a avut loc în primul an al Olimpiadei 75.

★

Concurenții admiși erau numai greci. „Barbarii" (străinii) și sclavii nu erau admiși să participe la Jocurile Olimpice. Bineînțeles că „Jocurile" erau deschise în mod special celor bogați, aristocraților. Pentru celelalte pături sociale ce se diferențiază în cursul istoriei nu a fost nevoie de restricții deosebite, participarea acestora fiind mult îngreunată de starea lor materială. Pot fi oare comparate condițiile de întrecere ale acestora cu ale vreunui aristocrat, de exemplu cu a lui Alcibiade, un tînăr ambițios, care la cea de-a 91 ediție a Jocurilor Olimpice (anul 416 î.e.n.) a avut în concurs 7 atelaje de cîte 4 cai și care de bucurie că a reușit să se claseze pe locurile I, II și IV a dat un ospăț pentru întreg publicul de pe stadion ?

★

Grecii antici nu permiteau femeilor să ia parte la Jocurile Olimpice nici ca simple spectatoare. Cele care nu se supuneau acestei hotărîri, erau condamnate la moarte (aruncate într-o prăpastie). Este cunoscut cazul unei mame (Clipateira din Rodos), care travestindu-se în bărbat a venit pe stadion pentru a-și vedea fiul concurînd. Fiind descoperită, a fost condamnată la moarte. Ea a fost grațiată în cele din urmă, datorită marei presiuni a masei de spectatori și pentru rațiunea că, la rîndul ei, era fiica lui Diagoras, cîștigătorul probei de pugilat la cea de-a 79-a ediție a Jocurilor Olimpice.

★

Au existat și epoci cînd femeile au fost admise să participe la Jocurile Olimpice, în special la spartani. Acest lucru își are explicația științifică în faptul că aristocrația spartană era extrem de restrînsă ca număr și pentru a putea ține în mînă masele enorme de sclavi, era necesar ca și femeile să fie puternice și educate ca atare. Jocurile Olimpice pentru femei — disputate în cadrul unor serbări în cinstea zeiței Demeter — aveau loc separat de cele ale bărbaților, cam la o lună după acestea.

Cîștigătorii diverselor probe primeau simbolica coroană de măslin, precum și numeroase premii constînd în veșminte, sclavi, bani, cai etc. Învingătorii erau ridicați la rangul de eroi naționali. La întoarcerea în orașul lor, „olimpionii" (așa li se spunea învingătorilor la Jocurile Olimpice) intrau în oraș printr-o spărtură a zidului cetății, ceea ce voia să arate că orașul care are astfel de atleți nu mai are nevoie de ziduri de apărare. Artiștii imortalizau figura învingătorilor în marmura cea mai fină. In privința statuilor, exista însă o restricție: nu era permis să se depășească mărimea naturală a celui reprezentat. Acest fapt era urmarea temerii că datorită popularității de care se bucurau învingătorii Jocurilor Olimpice, aceștia ar putea să facă concurență... zeilor.

Noi mărci olimpice românești

Pentru a sărbători *„Jocurile Olimpice de la Roma"*, Direcția Generală a P.T.T.R. va emite în curînd următoarele două serii de mărci poștale și două colițe :

„Seria olimpică specială", compusă din 5 valori — în sumă de 6,20 lei — și 2 vignete, care vor forma un ansamblu original, fiind tipărite una lîngă alta pe două rînduri, și unite prin cele 5 cercuri olimpice — de culoare albastră, neagră, roșie, galbenă și verde — va avea desenele de culoare gri deschis pe fond gri închis, înfățișînd : startul în proba de înot (40 bani), gimnastica feminină (55 b.), săritura în înălțime — femei (1,20 lei), boxul (1,60 lei cu o vignetă) și canotajul (2,45 lei, cu o vignetă), mărcile avînd mărimea de 37,8/27 mm, iar vignetele 18,9/27 mm, toate detașabile, fiind dantelate. Vignetele au același desen ce înfățișează facla și cercurile olimpice și vor fi tipărite în sistemul Lambert-policrom, pe hîrtie cretată.

„Seria olimpică", în coale obișnuite, va avea 6 valori însumînd 5,75 lei, care înfățișează : startul în proba de înot (20 bani, de culoare gri), gimnastica feminină (40 b. brun-violet), săritura în înălțime — femei (55 b. albastru-cobalt deschis), boxul (1 leu, roșu-portocaliu), canotajul (1,60 lei, liliachiu) și fotbalul (2 lei, violet-gri), în mărime de 26/42 mm, fiecare, tipărite în heliogravură-monocromă, pe hîrtie cu filigran „R. P. R.", și vor avea dantelura 14.

FILATELIE

Una dintre colițe, în valoare de 5 lei, va fi dantelată, iar cealaltă, nedantelată, va fi în valoare de 6 lei, avînd amîndouă un același desen, ce reprezintă un stadion.

Intreaga emisiune — cuprinzînd cîteva din sporturile la care concurează la Roma și țara noastră — este făcută după machetele pictorului-grafician Harald Meschendörfer, și va fi întregită cu două plicuri *„Prima zi a emisiunei"*, francate cu mărcile din „Seria olimpică", pe care se va pune o ștampilă specială.

Reamintim că prima serie de mărci românești emise în cinstea Jocurilor Olimpice a fost cea din anul 1956, cu prilejul Olimpiadei ce a avut loc atunci la Melbourne.

P. V.

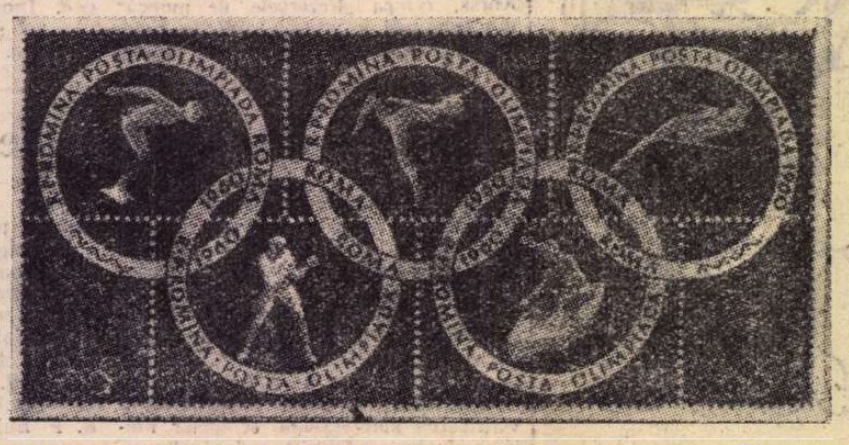

LEV IAȘIN, CEL MAI BUN PORTAR DIN LUME

...Paris, 10 iulie 1960. Stadionul „Parc des Princes" aclamă succesul echipei de fotbal a U.R.S.S. care, într-o palpitantă finală cu puternica formație a Iugoslaviei, a cucerit „Cupa Europei" întîrziați, la prima sa ediție. Trofeul de argint strălucește în brațele lui Lev Iașin. Nici că se puteau mîini mai sigure... Privindu-l, ți-l imaginezi pe podiumul marilor învingători, ca un faimos atlet, recordman. De ce n-ar avea acest drept și cel mai bun portar de fotbal din lume?

Obiectivul a surprins un moment suprem, de încoronare, dintr-o carieră sportivă prodigioasă. Fericit, Iașin răspunde ovațiilor, uitînd unul cîte unul fiecare din cele 120 minute de intensă întrecere și nenumărații ani de trudă, cînd urca piept la piept spre măiestrie. Pentru că talentul său, multă vreme ascuns, a străbătut lung labirint pînă la lumină.

...Cu ani în urmă, Levka, un puștan blond, bătea mingea pe străzile din Tușino. Era cel mai mic, motiv pentru care îl puneau în poartă. Ca să nu încurce... Spectatorii ocazionali nu erau prea darnici cu laudele. Iar „specialiștii" cartierului decretau :

— Nu are stofă băiatul... S-au înșelat specialiștii. Iașin a perseverat. Și nu degeaba.

In timpul războiului învață strungăria într-o uzină din orășelul său natal și joacă în echipa de juniori a fabricii. Tot în poartă, deși crescuse. Dar acum îi plăcea. Tovarășii de muncă îi spuneau :

— Măi Levka, tu ești un Homici al nostru !

Nu bănuia Iașin că profesorul său o să fie tocmai Homici.

Mai tîrziu, făcîndu-și stagiul militar, este remarcat cu totul întîmplător, la un meci oarecare, de antrenorul Arkadii Cernișev care l-a chemat la Dinamo, echipă vestită pentru portarii săi. Aici l-a cunoscut pe Homici, s-au împrietenit, s-au pregătit împreună și celebrul portar avea să-i treacă lui Iașin șapca și mănușile. Pe care le-a purtat cu cinste.

Debutul lui Iașin în „marele fotbal" nu s-a produs sub semnul succesului. Dimpotrivă. Dar întîmplarea care atunci l-a întristat grozav pe Iașin este atît de hazlie încît și-a făcut loc în antologia anecdotică sportive.

S-a petrecut în 1950, la meciul Dinamo Moscova—Torpedo. Buturile dinamoviștilor erau apărate de un portar nou și foarte tînăr, Lev Iașin. Unicul gol al partidei, care a consfințit victoria echipei Uzinei de automobile, a fost marcat de... portarul lui Torpedo. Acesta, după ce reținuse șutul unui înaintaș, a degajat mingea. Balonul, purtat de un vînt foarte puternic, a descris o imensă boltă deasupra întregului teren, a căzut în careul dinamovist, sărind în poartă peste Iașin, ieșit inoportun. Și astfel Lev a mai trebuit să rămînă doi ani pe... banca rezervelor.

Este în orice caz unic faptul că jucătorul care intră acum în legendă, alături de un Zamora, Planicka sau Olivieri, care a uimit milioane de spectatori prin reflexele sale, care a devenit o „spaimă" pentru înaintași, a primit primul său gol tocmai de la un portar...

Cu prețul unei munci neobosite, punîndu-și în valoare calitățile atletice, recăpătîndu-și încrederea în forțele sale, Iașin revine în primul eșalon al dinamoviștilor. De fapt, aici începe biografia... publică a celui care astăzi este atît de prețuit de toți iubitorii fotbalului. In palmaresul său se înscriu lucruri senzaționale.

In 1963 Dinamo devine campioană a țării primind într-un întreg sezon numai ... 4 goluri. In poartă a fost Iașin !

El susține în acești ani peste 200 întîlniri internaționale. Cîți portari din lume se pot mîndri cu o performanță asemănătoare ?!

Apără de 33 ori poarta reprezentativei U.R.S.S. și — rețineți — în 12 din aceste meciuri nu primește nici un gol !

Pe ce mari stadioane a jucat Iașin ? El a fost aplaudat la Wembley și Maracana, la Nepstadion și Parc des Princes, a uimit spectatorii din Praga, Montevideo, Varșovia, Stockholm, Leipzig, Viena, Pekin etc. Era mai ușor, probabil, să enumerăm stadioanele pe care n-a apărut încă faimosul portar.

Trebuie să mai răspundem la două întrebări.

Iașin are 33 de ani. Este căsătorit. Soția sa, Valea, cu care trăiește în deplină armonie are, totuși, — cum glumește Lev — un mic „defect". Vorbește mult. Dar, nu e vina ei. Valea Iașina este... crainic reporter la radio. Nu susține însă emisiuni sportive pentru că, zice ea, nu vrea să-și... critice soțul.

Dar cîte nu se mai pot spune despre „lunganul" Lev Iașin !

La Paris, în finala Cupei, deși mai scund (are „numai" 1,82 m) Iașin a cîștigat „duelul giganților" cu portarul iugoslav Vidinic, cel care măsoară 1,92 m înălțime. Exact cu zece ani în urmă Lev primise golul înfrîngerii de la un portar. Acum, o întreagă înaintare, în extraordinară vervă de joc, n-a reușit să-i vină de hac. In culmea triumfului, Iașin demonstra, cum a consemnat de altfel printr-un joc de cuvinte revista franceză „Football Magazine" în numărul său special consacrat „Cupei Europei", că „un gardien grand peut être aussi un grand gardien!" („un portar mare (înalt) poate fi în același timp și un mare portar"!)

Dar rînduri ca acestea se vor mai scrie multe despre Lev Iașin...

VALERIU CHIOSE
NEAGOE MARDAN

Cu... garanție

Organizatorii J.O. de la Roma au noi griji. Deschiderea oficială a Jocurilor urmează să fie însoțită de lansarea a 6000 de porumbei. Insă la Roma și împrejurimi au putut fi adunați numai 2500 de porumbei, în timp ce restul trebuie căutat la columbofilii din nordul Italiei. Greutatea constă însă în faptul că porumbeii călători nu zboară noaptea, iar deschiderea Jocurilor va avea loc la ora 17,35.

Ce se va întîmpla deci cu porumbeii lansați seara ? Vor nimeri ei la hulubăriile lor din nordul țării ? Sau poate se vor pierde pe drum, fiind atacați de păsări de pradă ? Columbofilii, nevrînd să rişte, au cerut garanții bănești de la organizatori. Aceștia, neavînd altă ieșire, le-au garantat plata porumbeilor pierduți.

Poșta magazin

PETRICĂ DUMITRIU, GALAȚI. — 1) De-a lungul anilor, două echipe din orașul dv. au jucat în categoria A la fotbal : D.V.A. și Gloria C.F.R. — 2) Sîntem de acord cu dv. că față de noul stadion cu aproape 30.000 de locuri pe care îl va avea orașul dv., ar fi cazul ca Galațiul să aibă o echipă în categoria A. Și nici n-ați fost departe de acest lucru : Dinamo Galați s-a clasat pe locul II în seria I a categoriei B. Incepînd de la 4 septembrie, drumul vă este din nou deschis ! Nu ne rămîne decît să vă urăm : succes !

ZAHARIA MIHAI, BUCUREȘTI. — Canadianul Hary Jerome, care a alergat 100 m. ca și Armin Hary, în 10 sec., este negru. El este în vîrstă de 19 ani și are înălțimea de 1,78 m. În 1959, cea mai bună performanță a lui pe această distanță a fost 10,4. Recordul mondial pe care l-a stabilit — la al doilea start, primul l-a „furat" ca și Armin Hary — întrunește, se pare, toate condițiile pentru a fi omologat. Au existat oarecari emoții la remăsurarea pistei, dar ea a fost găsită cu un... milimetru mai lungă.

PAUL FERZI, BUCUREȘTI. — 1) Rapid București a cucerit 6 ani consecutiv Cupa Rominiei (1936—1942), dar n-a cîștigat niciodată campionatul. La fiecare început de campionat rapidiștii ne-au asigurat că vor cuceri titlul, dar după cum vedeți nu s-au ținut de cuvînt. Cel puțin pînă acum ! — 2) Dacă portarul se accidentează și nu mai poate apăra poarta, nimic nu-l împiedică să rămînă în echipă ca jucător de cîmp, în timp ce un coechipier ar trece în locul său în poartă. Acum doi ani, într-un meci cu Știința Timișoara, Toma s-a accidentat și a trecut pe aripa stîngă, iar în poarta echipei C.C.A. a putut fi văzut... Jenei !

ANDREI SOLOMON, BRAD. — 1) În „Turul Franței" nu mai există etape de 400 de kilometri. Astfel de etape — și chiar mai lungi de 500 km — au putut fi întîlnite pînă în anul 1928. Cea mai lungă cursă, în momentul de față, este Paris—Bordeaux: 560 km. Partea a doua a cursei este însă străbătută cu „antrenament mecanic", adică în spatele unei motociclete. Altfel, cine știe, pe mulți din ei i-ar prinde noapica pe drum ! — 2) Tătaru a jucat de 19 ori în reprezentativa „A".

VALERIU COCIU, AZUGA. — 1) Gheorghe — „Gică" — Popescu, antrenorul echipei C.C.A. are 41 de ani. A jucat de mai multe ori în echipa națională, prima oară la vîrsta de 18 ani. — 2) I.C.O. Oradea a fost campioană a țării în ediția 1948—1949 a acestei competiții. Formația ei de bază a fost următoarea : Vecsei — Ion Vasile, Melan, Al. Pop — Zilahi, Gh. Pop — Covaci, Spielman, Vaczi, Bodo, Turcuș. Iată și clasamentul final al acestei ediții a campionatului : 1. I.C.O. 37 p. 2. C.F.R București 32 p. 3. Jiul Petroșani 30 p. 4. R.A.T.A. Tîrgu Mureș 30 p. 5. C.F.R. Timișoara 30 p. 6. C.S.C.A. București 29 p. 7 Petrolul București 29 p. 8. Dinamo București 28 p. 9. I.T.A. Arad 27 p. 10. C.S.U. Timișoara 25 p. 11. C.F.R. Cluj 23 p. 12. C.S.U. Cluj 19 p. 13. Metalul București 14 p. 14. Gaz Metan Mediaș 11 p.

MARCEL PITURESCU, BRĂILA. — A fost stabilită data celui de al treilea meci dintre Floyd Patterson și Ingemar Iohanson. Intîlnirea va avea loc la 1 noiembrie, la Los Angeles (California). Ca și în celelalte două meciuri dintre acești doi boxeri, va fi în joc titlul de campion mondial la toate categoriile.

ION POȘTAȘUL

UMOR

In materie de șah

CE PREFERA

Chimistul : Problema cu mai multe „soluții"

Avocatul : Partida cîștigată prin neprezentarea adversarului

Portarul de fotbal : Blocada

Chirurgul : Un joc... tăios

CE NU LE CONVINE...

Chimistul : Analiza de acasă

Avocatul : O partidă pierdută fără „drept de apel"

Portarul de fotbal : Atacul pe ambele „flancuri"

Chirurgul : Că adversarul i-a scăpat „printre degete"

V. N.

Redacția și administrația : București str. Vasile Conta nr. 16, telefon 11.10.05. Interurban 72. nr. 1—2 STAS 3432. Intreprinderea Poligrafică Nr. 2, str. Brezoianu 23—25.
Abonamentele se fac la oficiile poștale prin factorii poștali și difuzorii din întreprinderi.